

STRATEGI FOR BYLIV

Sankt Hans
AUGUST 2022

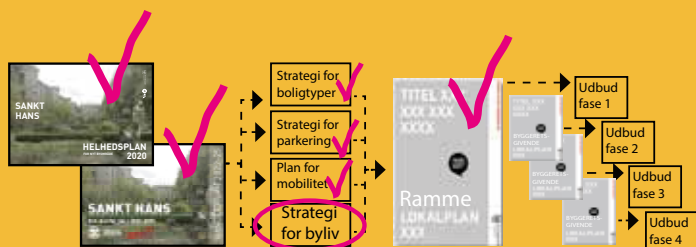
ROSKILDE
KOMMUNE

Skab nyt liv i området

Et attraktivt byområde kommer ikke af smukke omgivelser alene. Det er i og mellem bygningerne, at livet leves, de historiske lag op-leves og mangfoldigheden eksisterer. Helhedsplan for Sankt Hans 2020 opstiller følgende mål for bylivet:

- At fremtidige aktører viderefører stedets identitet, herunder mental sundhed, natur, selvforsyning og fællesskaber, i nye funktioner og forretningsmodeller
- At fremtidige aktører kan se en fordel i at dele faciliteter, viden og gæster
- At Roskilde Kommune skaber rammerne for samspil mellem kommercielle aktører, frivillige samt non-profit kræfter og offentlige institutioner
- At en proaktiv indsats fra Roskilde Kommunes side er nødvendig for at sikre realisering af visionen

Figuren viser, hvordan helhedsplanens vision er grundlaget for planlægning på Sankt Hans. Først konkretiseret i delstrategier og derefter opsamlet i rammelokalplan 714 for Sankt Hans. Strategierne vil blive yderligere realiseret i de kommende byggeretsgivende lokalplaner.

Forord

Dette dokument har til formål at afklare rammerne for byliv på Sankt Hans, således det bliver tydeligt for borgere og investorer, hvad byrådets mål er. Strategien er med til at realisere helhedsplanens vision om Roskildes rekreative baghave, og konkretiserer helhedsplanens udviklingsprincip om at skabe liv i området (se tekst i den gule boks).

Projektudvikling reducerer risici og sikrer offentlig tilgængelighed

Det kræver en særlig indsats at aktivtere de ikoniske bygningsværker på Sankt Hans og gøre dem til gode rammer om nye fællesskaber. Dels er Kurhus fredet og resten af bygningerne bevaringsværdige af høj værdi og bygget til helt andre (hospitals)formål. Og dels skal kundegrundlag og brugergrupper opbygges fra grunden, da der i dag ikke er beboere og få besøgende i området.

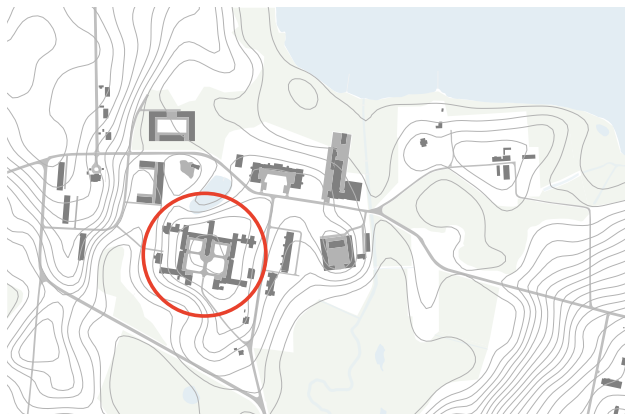
For at sikre de højest mulige værdier for disse bygninger, der ikke udlægges til boliger, går Roskilde Kommune proaktivt ud i markedet og tager de første skridt i projektudviklingen af hvilke udadvendte funktioner, der passer i bygningerne og området. Denne dialog med markedet målretter og kvalificere visionerne i helhedsplanen for Kurhus, Centralmagasin mv. og gør sikrer realisering af vision og kvaliteter i bygningerne

samt gør dem til mere markedskonforme produkter. Dette reducerer i høj grad risiko for kommercielle investorer, der senere skal realisere bylivet i området i de fredede og bevaringsværdige bygninger. Projektudviklingen omfatter nemlig også yderligere undersøgelser af bygningerne, der giver et bedre billede af omdannelsesomfanget.

Men denne tilgang er også valgt for at sikre den offentlige tilgængelighed til de ikoniske bygninger på Sankt Hans som Kurhus, Centralmagasin, Villa d'Este mv. At skabe rammer for fællesskaber er en central del af visionen for Sankt Hans, og det skal især ske i bygninger udpeget til erhverv og offentlige funktioner.

Mulighedsstudie bekræfter visionen og blandede funktioner

Det kræver både kommercielle investorer og operatører, frivillige og almennyttige foreninger og kommunale funktioner at skabe Roskildes rekreative baghave. Et mulighedsstudie er blevet udarbejdet, og bekræfter denne vision. Analysen omfatter megatrends, undersøgelser af efterspørgslen, dialog med lokale og eksterne erhvervsaktører og organisationer. Mulighedsstudiet kommer med anbefalinger til funktioner samt placering af disse og synergier i særlig Kurhus og Centralmagasin. Mulighedsstudiet er vedlagt som bilag.

Kurhus: Fyrtårn for mental sundhed og moderne forsamlingshus

Kurhus står som det centrale dominerende og stemningsfulde institutionsbyggeri midt i Sankt Hans Vest. Den centrale del af Kurhus er tegnet af Gottlieb Bindesbøll og er fredet, bla. fordo det er det byggeri, som alle de senere byggerier indordner sig under. Med byrådets vision for Sankt Hans som hele Roskildes rekreative baghave, kan Kurhus blive et fyrtårn for mental sundhed fællesskaber. Der er plads til mange vinkler på emnet i det store Kurhus, som sammen kan tilbyde en bred vifte af funktioner.

Bygningen er tegnet til psykiatrisk hospital, og indretningen afspejler dette. Den symmetriske plandisponering med to identiske sidefløje og en hovedbygning i midten, giver mulighed for tematiske inddeling i en henholdvis rolig del og en mere udadvendt del af bygningen. Den ekstensivt repeterende ruminddeling, der følger af indretningen af fløjene med lange brede gange med højt ansatte vinduer ind mod gårdrummet, og værelser i varierende størrelse væk fra gårdrumme, gør eksempelvis et overnatningskoncept oplagt i den rolige del. Her er værelser at trække sig tilbage til, mens man deler toiletter, opholdsrum mv. Man kunne kalde det et moderne refugium

Hovedbygningen i Kurhus indeholder kirke, kurhussal og museum. Kurhusgården bliver et mødested i fremtiden

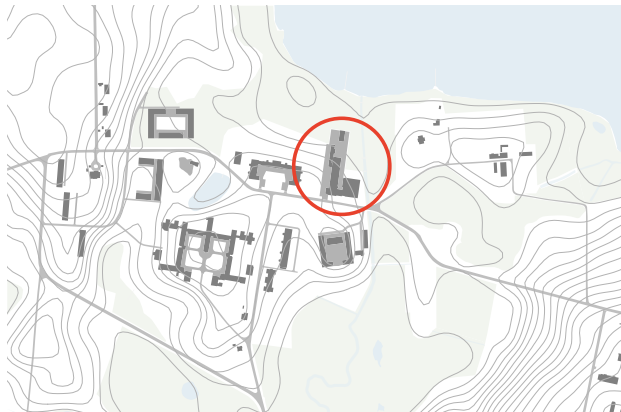
i smukke omgivelser. Den anden fløj kunne fyldes med kontorer, værksteder og undervisningsrum mod den aktive del af Sankt Hans. Hovedbygningen med den smukke kirke, imponante kurhussal og pejsestue kalder på mere udadvendte funktioner som restaurant, cafe, foredrags- og eventsale samt faciliteter til velvære.

Mulighedsstudiet viser, at, der generelt er øget interesse for sundhed og wellness, for ophold i naturen, og weekendture toner frem og stabiliserer sig på et højere niveau end før Covid19. Mulighedsstudiet viser yderligere potentiale for dobbeltudnyttelse skal også være tydeligt i Kurhus: Conferencefaciliteter kan indgå i restaurantkoncepter eller som del af andre

mødelokalefunktioner. Foredragssale skal være tilgængelige for både kommercielle og foreningsaktiviteter. Dertil kunne fx mindre værksteds- og gymnastikfaciliteter bruges kommercielt om dagen og af foreninger om aftenen.

Konkrete faciliteter kunne være:

- Refugium/overnatning
- Restaurant og the-salon/cafe
- Kurbad/badeanstalt
- Rum for ro, events, talks
- Rum for kreativ udfoldelse for børn og voksne
- Kontorarbejdespladser/videnscenter
- Museum til formidling af stedets, bygningens og psykiatriens historie

Centralmagasin: Sankt Hans' energinerve og centrum for selvforsyning

Centralmagasinet var oprindeligt krumtappen i driften af det selvforsynende Sankt Hans med eget kraftværk, vaskeri og andre driftsfunktioner. Den centrale placering på kanten mellem parkbebyggelsen og fjorden gør bygningerne oplagte som en portal til fjorden og som områdets kulturelle midtpunkt. I fremtiden skal Centralmagasinet forsyne Sankt Hans Vest med dets nye brændstof: fællesskaber og naturoplevelser. Bygningskompleksets udvendige udtryk som et konglomerat af variende størrelser og former kan oplagt afspejles indvendigt som et konglomerat af forskellige publikumsorienterede aktiviteter.

En ny aktivitetsplads skal etableres mellem bygninger og fjord. Pladsen kan bruges i direkte forlængelse af de mange nye funktioner i bygningerne. Det nye uderum skal understøtte Varmecentralen som et af områdets primære mødesteder.

Centralmagasin med den ikoniske skorsten set fra sydøst. Fjorden anes til højre i billedet.

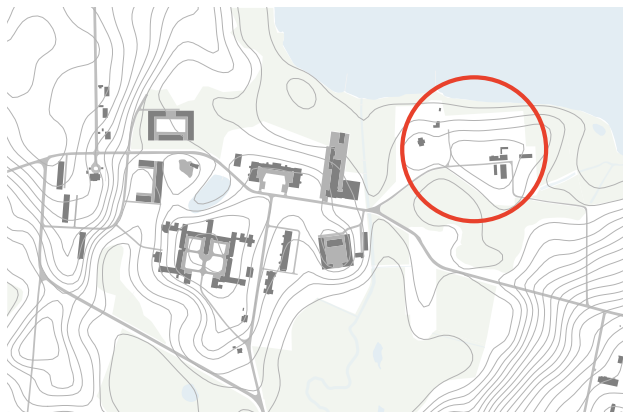
Her samler livet sig igennem forskellige outdooraktiviteter, der kobler sig til det grønne og blå landskab. Her finder man fællesskaber gennem et rigt repræsenteret foreningsliv med fokus på et aktivt udeliv, og her køber man sit gear til udelivet i skoven eller på fjorden, og her samles man før eller efter aktiviteterne.

Madkulturen på stedet er også bygget op omkring det omgivende fjord- og skovlandskab, og tilbyder viden om og indkig til produktionen på stedet. I Centralmagasinet samles man om folkekøkkenets langbordsmiddage, og man deltager eventuelt selv i tilberedelsen af de lokalt dyrkede muslinger eller

grøntsager og tilegner sig ny viden og inspiration. Madproducenter fra det omgivende spisekammer sælger deres varer i købmandsbutikken på stedet, hvor lokale produkter og råvarer er i fokus.

Fremtidige funktioner kunne være:

- Spisehus/bar
- Købmand/maritimt spisekammer
- Cykelknodepunkt
- Andre idrætsfaciliteter
- Multisal
- Jobhus

Sct. Hans Have: grønne miljøer til mental sundhed

Sct. Hans Have drives i det gamle gartneri og tilstødende drivhuse og udhuse, hvilke er nogle af de få tilbageværende spor af områdets selvforsynende fortid, hvor området brødfødte sig selv. Sct. Hans Have er en socialøkonomisk virksomhed og café, der har en vision om at fremme den mentale sundhed gennem natur, kultur og fællesskab. Caféen er et trækplaster, og har besøgende fra hele Roskilde Kommune.

Sct. Hans Have har også taget det gamle kapel i brug og arrangerer her kunststillinger og intime koncerter. Dertil kirkegården som en rolig oase, der emmer af 200 års hospitalshistorie. Gartnerboligen, det ældste hus i området, ligger lige ved siden af drivhusene, og egner sig til at indgå i Sct. Hans Haves aktiviteter og formidling af naturværdier i området.

I Sct. Hans Have ønsker man at understøtte visionen for Sankt Hans yderligere ved at skabe afstressende landskaber og sansehaver omkring drivhusene. Initiativet støtter godt op om Sankt Hans' identitet og helhedsplanens vision for området, hvorfor disse aktiviteter skal understøttes i den fremtidige udvikling af området.

Drivhusene ved Sct. Hans Have. Foto. Sct. Hans Have

Byråpdet har i juni 2022 takket endeligt ja til en donation fra Annie og Otto Johs. Detlefs' Fonden (OJD-fonden) på 33.750.000 kr. til projektet Sct. Hans Naturhave i Sct. Hans Have.

Formålet med Naturhave projektet er at udfolde og forstærke de fysiske rammer og organisationen i og omkring Sct. Hans Have, således at Sct. Hans Have i fremtiden er økonomisk selvberende, samt skaber livskvalitet og fremmer mental sundhed gennem et inkluderende arbejdsfællesskab og lavintense aktiviteter i restorative grønne rammer.

Formålet er endvidere at videreudvikle området omkring Sct. Hans Have til glæde for alle, i henhold til Roskilde Kommunes helhedsplan for Sankt Hans Vest og tilsagnsbrev fra OJD-Fonden.

Projektet udføres med en høj grad af inddragelse af frivillige, psykisk sårbare og psykiatriske patienter via metoden 'inkluderende arbejdsfællesskaber', som Sct. Hans Have har udviklet og forfinet over sin snart 10 årige levetid i området.

Øvrige rammer for fællesskaber og kommercielle aktiviteter

Villa d'Este

Villa d'Este er bygget til en italiensk rigmandsdatter i behandling på hospitalet efter barndomshjemmet i Italien, og er en velholdt perle i Sankt Hans Vest. Med gode udearealer skærmet af fra området, er huset oplagt som børneinstitution. Etableringen af en børneinstitution på Sankt Hans Vest er af stor betydning for at gøre området attraktivt for børnefamilier, og med det forventede indbyggertal er der også grundlag for en institution.

Villa d'Este

Søhus

Sønderport

Søndre Allé 5

Bådklubben

Søhus

Søhus er oprindeligt opført som lægebolig, men har i de seneste mange år været anvendt som kiosk. Med sin idylliske placering midt i parken ned til Kurhussøen egner Søhus sig godt til café, bageri eller lignende aktiviteter. Med renoveringen af parken anlægges her også en ny plads i forbindelse med Søhus. Søhus fungerer i dag som kiosk og mødested i området for patienter og pårørende.

Sønderport

Den tidligere portnerbolig ved den sydlige ankomst til Sankt Hans er opført sammen med Kurhus, og kan

også i fremtiden indgå som en del af aktiviteterne her. Sønderport kan blive en portal til landskabet i og omkring Sankt Hans. I den nye brug af området kan huset få en betydning som markør og introduktion til området - og en destination, hvor man kan søge indsigt i områdets natur, landskab og historiske nedslag under vandreturen.

Søndre Allé 5

Søndre Allé 5 er en klassik villa fra 1912, der tidligere har fungeret som lægebolig. Villaen ligger centralt placeret syd for Kurhus som en del af ankomsten til Sankt Hans fra Søndre Allé. Den vil være oplagt som

kontor, mødefaciliteter eller til offentlige formål, sociale formål eller undervisningsformål.

Bådklubben

Bådklubben ligger nord for kapellet og indeholder bådoplag, et klubhus og en bådebro. Bådklubben er et af de få steder i området, hvor man rent faktisk har adgang til fjorden. Bådklubben er en folkeoplysende forening og der er aktivitet på bådpladsen. Det skal også i fremtiden være muligt at sætte en båd i vandet herfra, og faciliteterne skal tilgængeliggøres for flere mennesker. Der er i fondsprojektet for Sct. Hans Naturhave afsat midler til udvikling af bådklubben.

Formidling og dialog

Sankt Hans emmer af historier, der venter på at blive fortalt. Disse historiske lag er kernen i identiteten for den ny bydel Sankt Hans. Det er et mål at formidle disse historier og lag af identiteten på mangfoldig og engagerende vis.

Det er samtidig et mål at engagere Roskildes borgere og etablere udadvendte, fællesskabende funktioner og erhverv på Sankt Hans. Det sker først og fremmest i de mange delprojekter, der løber af stablen over de næste år. Og ikke mindst i midlertidige projekter og tiltag, der som eksperimenter undersøger mulighederne for byliv på Sankt Hans.

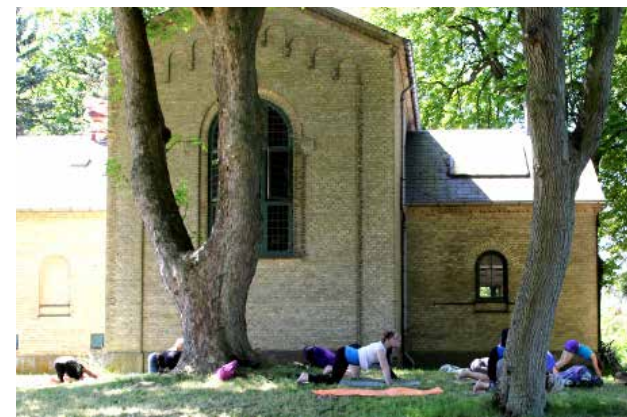

Borgervandring i marts 2022 med 700 deltagere

Bred og engagerende formidling af stedets mange lag

Formidling på Sankt Hans skal forstås i bredest mulige forstand. Det handler både om at formidle fortiden, nutiden og fremtiden for Sankt Hans. Og det handler om at formidling sker både digitalt og fysisk i og mellem bygningerne. Der findes allerede fysisk formidling flere steder på Sankt Hans. Særligt i Sct. Hans Have og Museum Sct. Hans i Kurhus. Disse to decentrale 'formidlingspunkter' skal - udover at styrkes og udvikles - ses som to perler på en snor, hvor flere decentrale formidlingspunkter i fremtiden kan komme til. Det overordnede formidlingsgreb på Sankt Hans er således, at områdets mange lag formidles af forskellige aktører med hver deres særlige vinkel og ekspertise. Roskilde Kommune sikrer koordinering mellem aktører og formidlingspunkter.

I landskabet skal historiens vingesus og fremtidsplanerne også mærkes. Det sker både med podwalks, der fortæller historier om stederne og på sigt mere skiltning og genkendelig wayfinding i området. Som et yderligere digitalt lag er der udviklet en hjemmeside til Sankt Hans, der både giver mulighed for at dykke mere ned i historien, og svarer på spørgsmål for interesserede fremtidige beboere og erhvervsdrivende. Hjemmesiden opdateres jævnligt.

Yoga ved Kapellet. Foto: Sct. Hans Have

Projektorienteret inddragelse og midlertidige eksperimenter

I Roskilde er der tradition for at skabe byen sammen med borgerne. Det skal selvfølgelig også ske på Sankt Hans. Det er erfaringen, at det dybe engagement oftest sker på enkelttemaer og specifikke projekter. Som en del af at finde det rette mix af private og offentlige aktører, der forløser visionen, skaber stolthed blandt borgerne og øger salgsværdien af bygningerne, prioriteres inddragelse af både borgere og aktører derfor i de indsatser, der sættes igang i dette spor. Flere projekter allerede i gang: projekteringsgrupper for Sct. Hans Have i forbindelse med fondsprojektet, dialog omkring et nyt Museum Sct. Hans, samt koordinerende møder med formidlingsaktører. Særlige anlægsprojekter vil også invitere relevante parter ind. Fx etablering af Sankt Hans sti.

Midlertidige eksperimenter både i og udenfor bygningerne er også vigtige i udvikling af byliv på Sankt Hans. Derfor inviterer forvaltningen ind til dialog med relevante parter om mulige midlertidige eksperimenter på Sankt Hans. Der har været dialog med både kommercielle og ikke-kommercielle aktører, men det helt rigtige match mangler stadig. I arrangørguiden er der udpeget et sted til udendørs arrangementer, som bookes gennem arrangørguidens system.

Steder, der skaber nyt liv i området

Næste skridt

Projektudvikling og eksekvering af koncepterne for bygningerne gennemgået i forrige afsnit, sker i forskellig tempo og forskellige fora. Det kræver i langt de fleste tilfælde samarbejder med andre aktører og dermed en særlig timing.

Her følger et overblik over igangværende arbejder, samarbejds partnere og projekter klar til igangsættelse.

Skitse af naturhaveprojektet. Helle Nebeløng

Forside til byggeprogram

Sct Hans Naturhave

Sct Hans Have er det tredje fyrtårn for byliv. Fondsprojektet Sct Hans Naturhave realiseres som et af de første projekter i området. Et byggeprogram, udviklet af Sct. Hans Have, Roskilde Kommune og OJD Fonden, fastlægger omdannelse af en række haverum, der hver især skal inspirere til ro og fordybelse, aktivitet og leg eller fremhæve de kulturhistoriske og naturgivne værdier. Dertil styrkes cafeen, og Gartnerhuset får en gennemgribende renovering og nye funktioner. Skitesprojektet for Sct. Hans Naturhave er i foråret 2022 godkendt af Kystdirektoratet og Fredningsnævnet.

Næste skridt er færdigprojektering, entrepriseudbud og anlæg af haverummene. Her er et vigtigt formål i projektet, at omdannelsen sker i samarbejde med frivillige, psykisk sårbare og patienter fra psykiatrien via Sct Hans Haves inkluderende arbejdsfællesskaber. Der er i projekteringen taget højde for hvilke opgaver de inkluderende arbejdsfællesskaber kan udføre.

Til invielse i oktober 2023 skal følgende stå færdigt:

- Strøg med cafe: ændring og forbedring af belægninger samt bedre sammenhæng til Garnerhuset med ny forplads
- Haverum omkring cafeen: genplantning af træer og buske, nye bede nye og stier for bedre tilgængelighed, nye siddemuligheder og andre opgraderinger
- Helsehaven og Fristedet: etablering med udgangspunkt i teori om sansehaver, nye stier og mødesteder, overdækninger og siddemøbler, så det kan bruges som behandlingssted
- Æblehaven: Omfattende genplantning af nye frugttræer til lille plantage, stier, indgange, blomsterenge
- Fælleden: Nyt siddemøbel med udsigt over fjorden
- Gartnerhuset: Nænsom renovering af klimaskærm i respekt for bygningens særlige byggeteknik, sikring af tag, etablering af offentligt toilet, og formidlingspunkt
- Kirkegården og Kapelparken: Nænsom opstramning af kirkegården, etablering af forplads til kapellet og siddemøbler i kapelparken.

Prospekt for nyt Sct Hans Museum

Sankt Hans gemmer på et væld af historier fra 200 år som psykiatrisk hospital. Kælderen under Kurhus har ihærdige frivillige gennem mange år drevet et lille museum med genstande fra denne rige historie. Museet er formelt set en del af Psykiatrisk Center Sct Hans.

Mulighedsstudiet peger på potentialet for at gøre museet til en mere markant del af det fremtidige Sankt Hans. Der er derfor nedsat et arbejde for udvikling af et nyt museum. Roskilde Kommune indgår sammen med Psykiatrisk Center Sct Hans og RoMU og de frivillige. Første skridt er udarbejdelse af et prospekt til ansøgning af fonde. Visionen er at styrke afstigmatieringen af psykisk sygdom samt formidle historien og stedet, behandlingsformer og patientkunst. Det skal ske på en mere prominent placering i stueetagen centralt i Kurhus. Dette kræver også en ny driftsmodel og nye samarbejder med fremtidige kommercielle og ikke-kommercielle aktører i et nyt Kurhus. Et beslutningsoplæg til beslutningstagere i Region Hovedstaden og Roskilde Kommune vil beskrive dette nærmere forud for fundraising.

Markedsdialog med investorer

Mulighedsstudiet viser, at der er potentiale for restaurant, overnatning, kontorarbejdspladser, kurbad, kreativ udfoldelse, forsamlingsfaciliteter mv. i Kurhus. Realisering af et sådant projekt med så mange funk-

© Bax Lindhardt/ Scanpix, Kurhus. Nedenfor: Sofiebadet og konferencefaciliteter, Ledreborg Slot

tioner af forskellig karakter, kræver en eller flere private investorer. Mulighedsstudiet opstiller forskellige modeller for samarbejde mellem operatører samt forskellige modeller for eneinvestorer og partnerskaber. Alle disse modeller vil kunne fungere for Kurhus. Det kommer an på markedet og potentielle investorer.

Forvaltningen har generelle dialoger med markedsaktører for hele tiden at få realitetstjek af planerne. Tilbage meldningen indtil videre er, at det for Kurhus godt kan lade sig gøre, men at det kræver særlige investorer, der ikke kun har kommercielle formål men også filantropiske eller almennyttige formål, der kan begrunde en investering. Når potentielle investorer melder sig på banen kunne en model være at gå i

dialog omkring videre projektudvikling af Kurhus. Her er gode erfaringerne at hente fra Musicon, hvor der har været vellykkede samarbejder mellem investorer og forvaltningen om projektudviklingsaftaler, der dels tilvejebringer nødvendige analyser forud for et udbud, og dels giver en investor mulighed for at reducere sine ricisi.

Der foretages yderligere markedsdialog i efteråret 2022 med henblik på at fremlægge et grundlag til politisk beslutning.

Nye rammer til ny samlet beskæftigelsesindsats

Fønix er et tværfagligt beskæftigelsestilbud til sygemeldte borgere i Roskilde Kommune, og er i dag beliggende i Slottet. Fønix er midt i en fusion med jobprøvningsstilbuddet Pulsen, og i den forbindelse er det besluttet at flytte den nye samlede organisation til nye rammer i en del af Centralmagasin og Nørrehus.

Udover synergipotentialerne i at samle de to organisationer, er der yderligere samarbejdsmuligheder i den nye placering. Særligt Centralmagasin vil i fremtiden huse flere udadvendte funktioner og faciliteter, som evt. kan indgå som del af behandling, jobtræning mv.

Derudover bidrager jobhuset også til fællesskaber i bydelen. Mødelokaler kan bruges som foreningslokaler uden for åbningstid, og det samme gælder den fremtidige kantine i det tidligere beklædningsmagasin, et smukt fliseornamenteret rum med rundbuesøjler. Uden for åbningstid er dette et oplagt forsamlings/fælleslokale med mulighed for bespisning og madlavning.

Projektering pågår i 2022.

Visualisering af Aktivitetspladsen ved Centralmagasin, Helhedsplan for Sankt Hans 2020

Maritimt støttepunkt

Den nye maritime støttepunkt ved Skt. Hans skal give skoler og klubber mulighed for nem adgang til maritime aktiviteter i et meget beskyttet farvand og med alt udstyr let til rådighed. Det primære tilbud vil være sikkerhedskurser for personale, naturfaglige undersøgelser på fjorden, maritime friluftslivsforløb, klubaktiviteter og faste ungdomsskoleforløb.

Støttepunktet er allerede i funktion og drives af Boserupgård Naturcenter og Ungdomsskolen, der videreudvikler aktiviteterne. Støttepunktet kommer til at spille godt sammen med andre outdoor-relaterede funktioner i Centralmagasin i fremtiden.

Midlertidigt byrum mod fjorden

Foran Centralmagsin mod fjorden, findes i dag en garagebygning. Trægaragen skal på sigt fjernes for at gøre plads til Aktivitetspladsen vist på visualiseringen ovenfor. Indtil da skal en del af den fungere som et midlertidigt byrum. Garagens sider mod nord og øst fjernes, så et overdækket byrum vil kunne ses fra Fjordstien, som 100.000 mennesker passerer om året. I byrummet placeres siddemøbler lavet af genanvendt træ. Dertil en formidlingsvæg med information om byudvikling i området, naturen og evt. andet undervisningsmateriale.

Byrummet er åben for alle, og kan også bruges til undervisning. Byrummet åbnes i efteråret 2022 og er en del af formidlingspunkterne nævnt ovenfor.

Villa d'Este: frivillighus for flygtninge

Roskilde Kommune har tilbudt at huse ukrainske flygtninge flere steder i kommunen, men særligt på Sankt Hans, hvor flere bygninger er velegnet til inkvartering af flygtninge. Udover boliger til 4-500 flygtninge, findes på Sankt Hans også et frivillighus. Det er placeret i Villa d'Este i områdets vestlige del.

Villa d'Este er et mødested med aktiviteter og tilbud for de flygtninge, som Roskilde har modtaget. Her kan de få praktisk hjælp og gode råd om, hvordan man skal gøre i det danske samfund. Indretning og øvrige aktiviteter bliver udviklet løbende – ikke mindst af Roskildes mange foreninger.

Her er allerede et før-skole-tilbud til ukrainske skolebørn, og klubtilbud både eftermiddage og aftener. Ukrainsk Klub i Roskilde har stablet en genbrugs-tøjbutik på benene. Roskilde Bibliotek laver udlån af ukrainske bøger og medarbejdere fra Jobcenter og ejendomsadministration vil også have træffetider i villaen.

Det er fortsat målet, at Villa d'Este skal omdannes til børneinstitution når der ikke længere er flygtninge og i steder kommer faste beboere i området.

Indvielse af Frivillighus i Villa d'Este april 2022. Foto: sn.dk

Søhus, Søndre Allé 5 og Søndreport

Søhus vil fortsat være et mødested i området, idet forpagtningsaftalen for kiosken i Søhus fortsætter indtil videre. Søndre Allé 5, Søhus og Søndreport skal bearbejdes i en efterfølgende fase.

Bygningerne kan både indgå som del af en større sammenhæng med andre nærliggende bygninger eller blive udviklet enkeltvis. Det kommer på investorerinteresse. Det forventes, at Søhus og Søndre Allé 5 overgår til privat/foreningsmæssigt eje, mens Søndreport evt. kan fortsætte i kommunalt eje. Dette forudsætter også projektudvikling, hvor kommunale formål og økonomi skal afvejes. Der vil ikke blive taget endeligt stilling til disse tre bygninger før der er mere klarhed med rammerne for Kurhus og Centralmagasin.

Bådklubben

Næste skridt for bådklubben er forslag til udvikling af de fysiske rammer i regi af fondsprojektet for Sct Hans Have. Her er afsat midler til bådklubben. Bådklubbens brugere og OJD Fonden inddrages i udviklingsarbejdet.

Det er en forudsætning, at den offentlige tilgængelighed til bådklubbens faciliteter øges, og at der fortsat skal være adgang til vandet via bådebroen.

Udviklingen af projektet afventer projektering og anlæg af øvrige dele af fondsprojektet Sct. Hans Naturhave.

Infopunkt, marts 2022

Formidlingspunkt som eksperiment ved fjorden

I starten af 2022 er opsat et infopunkt bestående af udstillingskabe på garagen ved Centralmagasinet tæt på Fjordstien. Formål er at fange nogle af de 100.000+ vandrendes opmærksomhed og lede dem ind i Sankt Hans området. Her formidles historien og naturen samt visioner for det fremtidige Sankt Hans. Dertil flyers med kort, gåture og "seværdigheder" i området.

Infopunktet videreudvikles som næste skridt i efteråret 2022 til det midlertidige byrum, beskrevet ovenfor. I byrummet placeres siddebømler lavet af genanvendt træ og en formidlingsvæg med information om byudvikling i området, naturen og evt. med mulighed for tilføjelse af undervisningsmateriale.

Det midlertidige byrum er en test af formidlingsgrebet 'formidlingspunkter' nævnt ovenfor, og skal således spille sammen med andre "seværdigheder" i området, særligt Museum Sct. Hans og Sct. Hans Have. Over tid vil flere formidlingspunkter blive føjet til området, som til sammen vil vise forskellige lag og vinkler på historien og identiteten på Sankt Hans.

Folder med QR koder til podwalks

Podwalks

En podwalk er en gåtur, hvor man kan standse op og lytte til lydmontager, der fortæller om et sted. På Sankt Hans er udviklet de første 7 historier, der fortæller om en facinerende fortid og en spændende fremtid.

En lang række mennesker, der har eller har haft deres daglige gang på Sankt Hans bidrager til fortællingerne sammen med historikere, arkitekter og andre interessenter. Fortællingerne rammesætter den kulturhistoriske værdi af Sankt Hans og det omkringliggende landskab samt Roskilde Kommunes visioner for området, på en måde der kan øge kendskabet til området for potentielle tilflyttere og øvrigt interesserede. Podwalks kan høres direkte på telefonen ved at scanne en QR-kode i en folder, der findes i området eller ved at gå ind på hjemmesiden sankthans.roskilde.dk. Podwalks er produceret for Roskilde Kommune af podcastvirksomheden LYDPOL i samarbejde med Roskilde Museum.

Næste skridt er flere podwalks med andre vinkler og andre samarbejdspartnere. Dette vil komme i en senere fase, når erfaringer fra de første 7 podwalks er i hus, og andre samarbejdspartnere melder sig på banen.

Fjordstien med nyt toplag

Skiltning og ruter

Formidling i landskabet sker fortrinsvis via skiltning og ruter i området. Helhedsplanen og lokalplanen indeholder forslag til placeringer og linjeføringer af stier, samt nogle indledende overvejelser om materialitet og design af skilte, nedslagspunkter og siddebømler.

Næste skridt ift. skiltning er en designguide og wayfindingmanual. Formålet er at fastsætte en ambitiøs designlinje, som sætter en klar retning for skilte og wayfinding design. Guiden skal sikre en ensartethed i design og placering af skilte i området, både henvisningsskilte med formelle myndighedskrav samt anden formidling og wayfinding. Designguiden skal kunne bruges som et styringsredskab i dialog med andre aktører i området. Dertil skal den indeholde anbefalinger til udseende, materialevalg og produktionsmåder af skilte og rammer.

Næste skridt ift. ruter er projektorienteret inddragelse i forbindelse med projektering af Sankt Hans Sti, områdets centrale ringsti. Relevante aktører vil blive inviteret ind i en projekteringsgruppe, når projektet går i gang. Andre stier og nedslagspunkter følger, hvor relevante aktører også vil blive inviteret ind.

By, Kultur og Miljø
Postboks 100
Rådhusbuen 1
4000 Roskilde
BKM@roskilde.dk

**ROSKILDE
KOMMUNE**

#ALLE TIDERS ROSKILDE